

Dobrý den,

posílám vám další z významných osobností Nového Hrozenkova. Nemusíte opisovat, stačí **vytisknout a vlepít** do sešitu. Text si přečtete a důležité si buď podtrhnete nebo vypíšete do sešitu.

Významné osobnosti Nového Hrozenkova

V první polovině 20.století Nový Hrozenkov navštívilo několik významných osobností. Byl to např. Tomáš Garrigue Masaryk (v r.1912, tehdejší římský poslanec), básník Petr Bezruč, aj.

Nový Hrozenkov je bohatý na zručné **řezbáře**. Nejznámější osobností v tomto řemesle byl Josef Michalčák (1913-2005), jeho dcera Božena Vráželová je známá výrobou štípaných holubiček, vnučka Lenka Macečková síťuje krojové čepce. Z Nového Hrozenkova pochází a také zde pracuje **kolář** Augustyn Krystyník, který vyrábí dřevěná kola.

Josef Ország Vranecký starší (1867 – 1939)

Byl jednou z nejvýznamnějších osobností Nového Hrozenkova. Byl synem sedláka a majitele hospody Na Vranči (proto jeho přívlastek původně Vrančovský, pak Vranecký). Měl se stát knězem. Po maturitě sloužil sedm let v rakouské armádě, vrátil se domů, aby se věnoval hospodářství. Začal důsledně užívat původní formu jména „na maďarský způsob“, a to *Ország*. Shromažďoval materiály o lidovém umění na Národopisnou výstavu, která se konala roku 1895 v Praze. Navrhl a propagoval *zdobně vyšívány kroj, tzv. orsácký*. Založil novohrozenkovský národopisný kroužek písní, tanců a lidových zvyků. Zasloužil se o vznik lidové kapely, pro kterou objednal v Budapešti cimbál, na který hrál i vyučoval. Stál při zrodu Sokola, kterému pronajímal k nácvikům svou stodolu a sál v hospodě. Byl dobrým hostitelem a vypravěčem, proto se hospoda na Vranči stala místem, kam jezdili malíři, např. Mikoláš Aleš, dále politici či kulturní pracovníci. Lákala je osobnost Vraneckého, a též domácí sbírka lidového umění. Sbíral valašské písně a psal povídky ve valašském nářečí.

Josef Ország Vranecký ml. (1913 – 1977)

Byl synem Josefa Ország Vraneckého st. a stal se ještě aktivnějším a slavnějším než jeho otec. V Novém Hrozenkově učil ve škole, obnovil činnost národopisného kroužku a založil cimbálovou muziku. Sbíral písně a zvykosloví. Své poznatky psal do tehdejších časopisů a napsal publikaci *Tance z Nového Hrozenkova*. Jeho velkou zálibou bylo nástrojářství. Vyráběl přenosné cimbály, ochlebky (starobylé housličky) a nejrůznější píšťalky. Některé nástroje vyráběl i do zahraničí. Získal titul „*mistr lidové výroby*“. Své znalosti a zkušenosti zaznamenal mimo jiné v knize *A měl jsem já píšťalenu*. V roce 1960 byl donucen odejít z Nového Hrozenkova. Později působil jako muzejní pracovník Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Zemřel náhle a pohřeb se konal ve Valašském muzeu v přírodě. Přijeli se za ním rozloučit i Hrozenkovští v krojích.

